

ABONAMENTUL :

Pe an 70 Lei = 140 Cor.
 Jum. an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul anual număr e de
 25 bani sau 50 fil.
 Telefon p. oraș și in-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi numărul 1 a.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarife.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOIAZĂ.

O concepție și un sistem.

Cu prilejul instalării autorităților românești, magistrații și funcționarii maghiari au ținut să-și arate sentimentele de care sunt înzestrați față de români, refuzând să depună jurământul. Dintre magistrații unguri dela tribunal și judecătoria unul singur a făcut acest lucru.

În ceea ce privește pe magistrații dela parchet, trebuie să constatăm că în rândurile acestora, nu am avut de înregistrat nici cea mai onorabilă excepțiune.

De sigur, că din punctul de vedere al modului cum urmează să fie împărțită de aici înainte dreptatea în teritoriile aliate, faptul că magistrații maghiari au refuzat să depună jurământul nu prezintă nici cea mai modestă importanță.

Viziunea nobilă și distinsă a justiției adevărate, așa cum a fost și va fi înțeleasă de români, nu va vărsa desigur nici o lacrimă și nu va exprima nici un regret față de refuzul magistraților maghiari de a-și îndeplini mai departe misiunea.

Atitudinea adoptată de magistrații unguri, este interesantă însă dintr'un alt punct de vedere, ce ne face să ne oprim un moment asupra ei.

Dacă faptul semnalat de noi, ar fi fost izolat, întru cât s'ar fi petrecut numai la Arad, de sigur că nu ar înfățișa vre-o importanță. Atitudinea magistraților unguri din orașul nostru, este aceeași însă ce a fost adoptată de toți ceilalți magistrați maghiari cari funcționează pe lângă tribunalele și parchetele din restul localităților alipite României.

În consecință, nu mai poate fi vorba de un caz izolat ci de un sistem, de o punere la cale, a căror explicațiune credem că nu ar fi nefolositor să o cercetăm și s'o găsim.

În refuzul magistraților maghiari și mai ales în acela al magistraților dela parchet, trebuie să vedem, de sigur, o manifestație hostilă și un act de protestare în contra administrației românești, cum și o probă de fidelitate la adresa fostului regim.

Examinând însă chestiunea în părțile ei mai delicate, suntem ispitiți să credem că în atitudinea magistraților maghiari trebuie să existe și un legitim sentiment de jenă, pe care îl explică îndeajuns modul cum și-au făcut datoria, înainte și în timpul războiului, persoanele însărcinate cu împărțirea dreptății, cum și concepțiunea parțială și îngustă pe care acestea o aveau despre ideea de justiție.

Concepția maghiară cu privire la dreptate, în tot timpul cât teritoriile acestea au rămas în lanțurile unei sclavii neomenești, a fost un amestec inform de părtinire, de interese personale și de considerații de politică de stat rău înțeleasă, adică înțeleasă în modul cum putea să o îngăduie, brutalitatea cunoscută a șovinismului ungar.

Mai mult decât atât, procurorul ungar, departe de a fi un magistrat însărcinat cu o înaltă și delicată misiune, se transformase prin tradiție, într'un sbir neînduplecat, într'un călău rafinat și conștient a tot ce nu era maghiar, într'un instrument crud de persecuție, a căruia existență a făcut poate de multe ori să țosească pe aceia din supușii coroanei Sf. Ștefan, care avuseseră ocazia să vadă cum este înțeleasă noțiunea de dreptate în țările civilizate ale apusului.

Procurorul ungar avea datoria să vadă pretutindeni atentate și comploturi contra si-

guranței statului, pretutindeni iredente, pretutindeni organizări de revoluții.

După toate constatările acestea, se pune întrebarea dacă magistrații, cari au fost prin excelență asupritorii de totdeauna ai românilor, puteau să continue, să rămâie în funcțiune sub noua stare de lucruri.

Un simț orcât de rudimentar de jenă trebuia să dicteze persoanelor ce se găseau în cauză, atitudinea ce trebuiau să ia.

În afară de chestiunea de solidaritate față de regimul de altă dată, credem că aceasta este lumina sub care trebuie privit refuzul magistraților maghiari de a depune jurământul.

Și din punctul acesta de vedere, departe de a le păstra ranchiună, credem că avem dreptul să le fim recunoscători.

Istoria a 23 vagoane cu cartofi în Arad.

— O grămadă de gunoiu. Târgul de săptămână. —

Acum câteva zile oficiul de alimentație publică al orașului, a adus vestea, că a reușit să procure pentru oraș 23 vagoane de cartofi, pe cari de două zile le-a și luat în primire, înmagazinându-le, parte în baraca oficiului de alimentație din piața Libertății, parte în baraca din piața Tököly.

Dar cartofii s'au stricat și nu numai că nu sunt buni de nimic, dar infectează orașul și promit înlesnirea propagării de epidemii.

Autoritățile de alimentație, instituite după considerațiunile regimului maghiar, ar fi fost obligate, ca îndată ce s'a descoperit pierdere simțitoare suferită de oraș și de populațiune să se esplice. Nu s'a făcut însă nimica. Credem însă că o chestiune de interes public, cum e chestiunea celor 23 vagoane de cartofi, cari în loc de-a ajunge în stare bună au fost aruncați la gunoiu, — nu se poate rezolva prin tăcere și aruncare la gunoiu.

Populația orașului a așteptat atâta timp pentru a avea acest aliment absolut trebuincios în orice gospodărie, mai ales în cele sărace și când să se bucure, se vede nevoită să respire mirosul urt ce-l fac cartofii putrezi.

Noul primar d. dr. Ioan Robu are datoria să stabilească răspunderile și vinovații.

Profesorii refuză să depună jurământul

Membrii corpului didactic dela școala normală, dela școlile civile și primare din localitate au fost invitați să se prezinte la revizorat spre a depune jurământul în fața dlui revizor Iosif Moldovan.

Șase învățători au depus jurământul. S-a prezentat o delegație de trei membri în frunte cu directorul școlii civile, Szatmáry, care a rugat pe dl Moldovan să amâne termenul pentru depunerea jurământului până la încheierea păcii, cerând să semneze numai angajamentul, cum s'a procedat cu funcționarii administrativi ai orașului.

D. I. Moldovan le-a atras atenția asupra consecințelor la care se expun membrii corpului didactic, cari refuză depunerea jurământului. Dsa li-a răspuns, că nu-i stă în putință să amâne acest termen, rămânând să aducă aceasta la cunoștința Consiliului Dirigent.

Francezii părăsesc Aradul.

— Intrunirea dela Comandamentul francez. Discursul generalului de Tournadre. Predarea orașului. Răspunsul prefectului dr. I. Marșieu. Unde rămân trupe franceze. —

O veste care desigur va întrista pe mulți, este plecarea din Arad a dlui general de Tournadre și a trupelor franceze.

Timpul scurt pe care l-a petrecut în Arad d. general, modul domniei sale de a se purta cu toți, afabilitatea de care a dat întotdeauna dovadă, fac ca plecarea sa să fie și mai viu resimțită, și regretele ce lasă cu acest prilej să fie unanime.

Eri la orele 11 dim. d. general de Tournadre a convocat la domnia sa pe d. dr. Iustin Marșieu prefectul orașului și județului, d. colonel Stroe Belloiu comandantul reg. 4 vânători și comandantul garnizoanei Arad.

Prefectul era însoțit de dr. T. Leucuția, secretarul prefecturii.

D. general a comunicat dlui prefect și colonelului Belloiu ordinul comandamentului suprem al armatelor aliate din Orient, prin care le aduce cunoștință că administrația orașului Arad trece definitiv în mâinile românilor, felicitând pe dnii Marșieu și colonelul Belloiu.

După aducerea la cunoștință a ordinului oficial, d. general de Tournadre a ținut următoarea cuvintare:

È o mare bucurie pentru mine — a spus dsa, de a vă comunica această știre și mă simt fericit de a vă remite în mâinile dvoastre orașul Arad, văzând în faptul acesta una din principalele dumneavoastră revendicări naționale satisfăcute. Trăiască România Mare!

D. dr. Iustin Marșieu, prefectul orașului și al județului răspunzând dlui general a spus:

Bucuria noastră e însoțită de o mare întristare pe care o simt toți românii la auzul știrii că ne veți părăsi. Regretele ce lăsați sunt o dovadă de dragostea ce ați știut a arăta aliatului Dvoastră, căruia Franța generoasă i-a dat un prețios ajutor în toate timpurile sprijinindu-i întotdeauna cu dezinteresare cauza lui. Alături de marea ei aliată și protectoare Franța, România a izbutit în dreptele ei revendicări. Sufletul nostru legat de Franța, s'a plămădit în durere, și frăția de sânge legată pe frontul românesc unde au căzut cei mai buni fii ai Franței ne-a legat pentru veșnicie. Sunteți soldat și misiunea dumneavoastră vă cheamă aiurea; avem însă nădejdea că nu ne părăsiți definitiv și vom avea în curând plăcerea de a vă revedea în mijlocul nostru. Trăiască Franța!

D. general de Tournadre adânc emoționat a luat din nou cuvântul mulțumind dlui Prefect pentru frumoasele cuvinte adresate Franței. Franța și România, a spus d. general vor trăi întotdeauna în cea mai mare prietenie. Măinile care s'au strâns, nu se vor despărți niciodată.

La sfârșit d. general a promis că va reveni să revadă acest Arad și societatea arădană.

Ca urmare a ordinului primit trupele franceze au început evacuarea orașului, care se va termina până la 12 Iulie c.

D. general de Tournadre își va lua re-

ședința la Lugoj unde se va stabili comanda zonei de ocupațiune franceză din Bănat, zona neutrală stabilindu-se până la Mureș.

În Arad nu vor rămâne decât trupe franceze de legătură. Trupele franceze continuă a rămâne în Aradul Nou și Lipova.

Astăzi la orele 12.30 va avea loc un prânz de ațio oferit de d. general de Tournadre notabilităților române. Rep.

Scumpetea traiului la Arad.

În vechiul regat exista și probabil că există încă ideea că nicăieri nu se trăește mai puțin ca într'unele localități din teritoriile alipite.

Din punctul acesta de vedere, Aradul a fost considerat întotdeauna ca un adevărat paradis al țării românești.

Trebuie să recunoaștem, că până la un anumit punct de vedere convingerea aceasta a fost îndreptățită.

Multă vreme, Aradul a fost ferit de specula ce bântue cu atâta furie în orașele vechiului regat.

Un sentiment de cinste, pe care nu putem să-l laudăm în deajuns, făcea ca negustorii și comercianții de toate categoriile să pună la dispoziția publicului articolele ce posedau, pe prețuri ce nu atingeau niciodată proporțiuni de natură să stârneasca indignarea și revolta.

Populația continua să trăiască liniștită, fără grija zilei de mâine și fără să fie torturată de ideea că iubitorii de câștiguri nepermise, plănuiau în umbră ridicarea prețurilor tuturor articolelor de consumație. Din nefericire, am fost nevoiți să constatăm în ultimul timp, că negustorii din Arad, neținând seamă de aureola de efinătate creată orașului, au început la rândul lor să ridice prețurile, ușor, pe nesimțite, făcând așa încât publicul să se găsească aproape fără să-și dea seamă, în fața faptului împlinit.

Cum prețurile sunt în plină tendință de urcare, credem de datoria noastră să semnalăm iapțul, cu atât mai mult cu cât nici un eveniment de natură economică nu vine să legitimizeze începutul de speculă, ce se remarcă la Arad.

Urcarea neîndreptățită a prețurilor se remarcă mai ales în restaurante unde ești nevoit să plătești astăzi pe un preț mult mai ridicat, aceea ce ai plătit ieri cu mult mai ieftin.

Fenomenul acesta, tinzând să ia proporțiuni, credem nimerit să atragem atențiunea celor în drept, pentru că un rău semnalat la timp, poate fi îngrădit mult mai ușor.

Comunicatul oficial.

5 Iulie 1919.

De către rău voitori s'au răspândit în public, șvonuri alarmante, relativ la operațiunile trupelor noastre, pe fronturile de Est și Vest.

Astfel a circulat șvonul că o divizie română ar fi fost distrusă de unguri și că Tighina și Cetatea Albă ar fi în mâinile bolșevicilor.

Marele Cartier General dă cea mai formală desmintire acestor șvonuri tendențioase.

Pe ambele fronturi, în afară de obșnuitul schimb de focuri, între patrule și câteva neînsemnate încercări de treceri ale unguirilor peste Tisa, care au fost respinse toate, nici o operațiune nu a avut loc. M. C. G.

— Abonații din fosta Ungarie cari trimit scrisori la administrație sunt rugați ca pe lângă numirea românească a localității să ne comunice — în paranteză — și pe cea unguirească.

INFORMAȚII.

— Terminul de stampilare al bancnotelor, în urma intervenției dlui prefect dr. Iustin Marșieu, s-a prelungit cu 8 zile până la 18 Iulie 1919 inclusiv.

Băncile avizează publicul, ca în propriul său interes, să-și prezinte banii la oricare bancă din Arad sau din provincie pentru stampilare.

Din informațiile ce le avem, terminul fixat nu va mai fi prelungit.

— Slovaci din Bichișciaba au organizat o mare întrunire de protestare împotriva anexării acestui ținut la Ungaria, care va avea loc Duminică 13 cor.

Adunarea va vota o moțiune care va fi semnată de toți cei de față prin care vor cere alipirea Bichișciabei la România-mare. Această dorință precisă va fi înaintată împreună cu un memoriu conferinței de pace.

Vestea că ar fi cu puțință ca Bichișciaba să rămână Ungariei a provocat mare neliniște printre slovaci care cer să fie anexați la România. Sufletul acestei acțiuni e protopopul Ludovic Szeberenyi, cunoscutul panslavist.

— Numărul refugiaților în Arad a crescut într-o proporție îngrijitoare.

N'ar fi nimic dacă refugiații din Galiția, Ucraina, Ungaria etc și-ar vedea de ocupațiunile lor cinstite și nu s-ar deda unei specule lipsită de orice scrupul, înființând și prăvălii ascunse unde dețin marfa pe care o pun în piață în cantități mici și cu prețuri enorme.

Dupăcum am anunțat la timp toți străinii, atât din județ cât și din orașul Arad vor trebui să plece la vetrele lor, în condițiunile pe care le-am arătat deja.

— În ziua de 29 Iulie se întrunește la Sibiu Sinodul Arhiepiscopiei ortodoxe, pentru alegerea unui conzistor al bisericii.

— Toți românii din localitate sunt rugați să ia parte la întrunirea ce va avea loc Joi, 17 c. orele 6 d. p. în localul școlii de fete str. Teleki 27, unde se va ține adunarea generală de constituire a reuniunii de cântări.

Cu acest prilej, credem nimerit să adăugăm, ca Reuniunea femeilor române, în ședința ce a ținut Mercuri, s'a interesat de aproape de inițiativa luată cu privire la formarea reuniunii muzicale, promițând tot de odată tot sprijinul său.

În ceea ce ne privește, socotim drept o datorie să atragem atențiunea tuturor românilor asupra importanței pe care o prezintă această reuniune muzicală din punct de vedere artistic și cultural, exprimându-ne întreaga noastră satisfacție de a vedea cât mai curând posibil, transformându-se în realitate, aceea ce nu există deocamdată decât sub formă de proiect.

— Membrii reuniunii învățătorilor români dela școlile primare confesionale din protopopiatele arădane I-VII sunt convocați la a XXIV-a adunare generală ce se va ține în Arad în ziua 6/19 Iulie a. c.

Membrii comitetului central sunt convocați la ședință în ziua de 5/18 Iulie oarele 9 a. m. în școala centrală din curtea bisericii.

— Ministrul de marină italian a decis să mute arsenalul marinei din Veneția la Pola.

— D. Iuliu Maniu, președintele Consiliului dirigent care se află în București, a luat parte la consiliile de miniștri ce s'au ținut pentru lămurirea situației externe a țării.

— Cu începere de Sâmbătă 12 Iulie, legitimațiile de călătorie se dau numai de către autoritățile românești, pentru toate direcțiile. Legitimațiile vor trebui vizate la comenduirea pieței.

Locuitorii orașului Arad trebuie să-și scoată dela poliția orașului un bilet de identitate, pe baza cărui autoritățile eliberează legitimațiile de călătorie.

— Consiliul dirigent lucrează la proiectul legii electorale pentru Constituanta.

Reforma electorală se va face, ca și în vechiul regat pe calea unui decret-lege, care va fi publicat în cursul săptămânei viitoare.

La resortul organizării se studiază chestiunea împărțirii viitoarelor cercuri electorale și a alcătuirii listelor electorale.

— Rezortul de finanțe tratează cu ministrul de finanțe din București chestiunea unificării monopolurilor statului.

— Reamintim că la 12 Iulie începe la Iași congresul profesorilor de toate gradele din țară.

— În zilele 12, 13 și 14 Iulie va avea loc la Sibiu marele congres al comercianților din Ardeal.

— S'a început plata bonurilor și chitanțelor de rechiziții date de autoritățile militare pentru rechizițiile făcute în Ardeal.

— D. Iul. Valaori a fost numit profesor titular al catedrei de filologie comparată a limbilor greco-latine dela facultatea de litere și filosofie a Universității din București.

— A încetat din viață profesorul universitar Badea Cireșeanu dela Facultatea de Teologie.

— M. S. Regina a vizitat zilele trecute orașul Focșani precum și localitățile situate pe fosta linie a frontului român-german.

Cu acest prilej M. S. a vizitat și instituțiunile de binefacere din Focșani.

— În ziua de 20 Iulie a. c. se va ține la Lugoj, în sala de ședințe a județului adunarea învățătorilor dela școlile confesionale, comunale și de stat pentru constituirea Secției județene a Asociației învățătorilor români.

— „Monitorul Oficial” publică liste de decorații de războiu conferite unui mare număr de ofițeri și grade inferioare din marina militară engleză și din armata italiană.

Locotenentului comandor Richard B. Davies i s-a conferit ordinul militar „Mihai Viteazul” cl. III-a.

— În Paris și în întreaga Franță se fac mari pregătiri pentru sărbătorirea victoriei, care va avea loc la 14 Iulie.

Pe străzile principale, pe bulevarde se ridică arcuri de triumf.

Armata concentrată acum la Paris, va defila pe Champs Elisées. În toate bisericile din Franța se va oficia un serviciu divin pentru odihna soldaților armatelor aliate, căzuți pe câmpul de onoare.

— Cu începere de Sâmbătă comandamentul francez încetează de a mai elibera legitimații de călătorie.

— După plecarea francezilor trupele românești vor fi încvartirate în cetatea Aradului peste Murăș.

— Delegații Turciei au părăsit ostentativ Parisul.

Nu mai era nevoie să se supere deoarece fuseseră poftiți să plece ca să nu-și cheltuiască banii.

Instalarea autorităților românești la poșta locală.

D. dr. Victor Pocol primconsilier de poștă și însărcinatul direcțiunii centrale a poștelor din Transilvania, Banat și ținuturile ungurene, detașat la direcțiunea regională din Oradea-mare, a sosit ieri la Arad pentru a institui autoritatea românească la poștă.

Directorul poștelor din Arad, d. Bürger György părăsind Aradul acum câteva zile, director Stefan Balogh și-a rostit obișnuita protestare, a adăugat însă că iscălirea declarației care se cere funcționarilor de poștă, nu va întâmpina dificultăți.

Prin iscălirea acestei declarații funcționarilor de poștă, telegraf și telefon se obligă a presta serviciul ce-l îndeplinesc conform ordinelor primite dela Direcțiunea generală din București și dela Direcțiunea centrală din Sibiu.

Eri după amiază s'a procedat la iscălirea declarațiilor și a celorlalte formalități.

În calitate de comisar vor fi numiți la poșta centrală d. Avram Bulzan, iar la poșta dela gară d. Nicolae Pernevan, foști funcționari la poșta din localitate.

D. primconsilier, dr. Victor Pocol ne-a declarat că cu toate greutățile, inerente oricărui început și față de lipsa de funcționari români, funcționarea poștei în teritoriul Orăzii va se face în cele mai bune condițiuni.

Pentru a se umplea golurile ce se vor crea se proiectează deschiderea unui curs de poștă și telegraf la Oradea-mare, care va începe a funcționa la începutul lunii viitoare. D. ne-a mai spus că în cel mai scurt timp, se vor putea trimite bani prin mandat poștal și din Arad.

Diverse.

— Familia fostului rege Constantin al Greciei trăiește în Lucerna, ducând o existență mizerabilă. Din suita sa fac parte șaiseci persoane. Deoarece nu poate să cheltuiască mai mult de 2000 franci pe zi, nu poate să trăiască așa după cum s'ar cuveni. Prin acum își plătea cu exactitate nota dela bănci, dar de câțiva timp se află în mare jenă financiară. Credinciosul său prieten Teotokis, care l-a urmat în exil i-a împrumutat mari sume de bani. Fosta regină Sofia suferă de neurastenie. Prințul Nicolae în schimb face pe elegantul. Prințesele Elena și Irina se ocupă cu sporturile și deoarece sunt foarte frumoase trag atenția asupra lor. Tânărul prinț Paul este îndrăgostit de o frumoasă vieneză.

— În urma unei boale crude căpătată în exilul din Moldova, pictorul atât de bine cunoscut în vechiul regat Angelescu-Ange, desenograf ani îndelungați la Cameră, fost profesor, — a încetat din viață.

Lucrările sale sunt foarte cunoscute. Nu este colecționar, amator de artă, sau galerie de tablouri, să nu aibă cel puțin una sau mai multe din lucrările sale.

— Bonar Law, delegat englez la conferința din Paris, a plecat la Londra, fiind telegrafic chemat de Lloyd George.

Bonar Law a declarat că imediat după rezolvirea chestiunilor pentru care e chemat va reîntoarce la Paris.

Bibliografie. Cultura Creștină An. VIII nr. 1-10, cu un bogat material teologic, cronici, informații etc. Apare la Baj. Prețul 2 cor.

Visuri împlinite poezii de P. Dulfu în cultura librăriei „Școalelor” (Sfetea). Prețul Lei 2.

Poșta Redacției. D. LUDOVIC COSTA. Apreciez sentimentul de adânc patriotism ce inspiră bucățile ne-ați trimis.

Regretăm însă că spațiul redus de care dispunem deocamdată nu ne dă putința să le publicăm.

— *Români, fiți la înălțimea clipelor prin care trecem. Subscrieți la împrumutul național al Ardealului, căci numai așa aveți șansa să subscrieți la liberarea noastră și să puneți temelie trainică pentru consolidarea României Mari.*

TELEGRAME.

Sârbii vor evacua Timișoara.

Paris 10. — *D. Al. Vaida-Voevod, delegatul României la conferința de pace, ca reprezentant al Ardealului, Bănătului și teritoriilor desrobite, a avut o convorbire de două ore cu ministrul sârb Protici, în prezența lui Bonar Law, Pichon, ministru de externe al Franței, lord Millner cu privire la chestiunea Bănătului. Discuțiunile au urmat în limba franceză.*

Un ziarist american voind să interviweze pe d. Vaida, d-sa i-a spus că nu-i poate comunica nimic deocamdată cu privire la cele discutate.

Ministrul sârb Protici a declarat că s'a discutat chestia Bănătului și că încurând sârbii vor evacua Timișoara și alte ținuturi bănățene. (Ag. Dacia.)

Ciocniri între socialiștii din Berlin.

Paris 10. Un radio Nauen anunță că au avut loc mari ciocniri între socialiști în Berlin. Încăerarea s'a produs în urma discuțiilor ce urmau cu privire dacă trebuie sau nu să dea sprijin guvernului german actual. (Ag. Dacia.)

Grevele din Germania.

Berlin 10. Tratatul în fire muncitori și funcționarii dela căile ferate nu au ajuns la nici un rezultat deoarece greviștii nu vor să cedeze în nici un punct.

Se crede că în curând se vor pune în grevă și funcționarii dela poștă, telegraf și telefon. Se confirmă știrea publicată că grevele sunt organizate cu sprijinul bănesc al sovietelor maghiare. (Ag. Dacia.)

Tulburările din Hamburg.

Paris 10. Situația din Hamburg continuă a fi tulbură. Mulți provocători la dezordine au fost arestați. În părțile marginase ale orașului au loc cele mai grozave ciocniri și jafuri. (Ag. Dacia.)

Germanii recunosc atrocitățile comise.

München, 10. — „Münchener Post” recunoaște că Germania a comis în toate țările ocupate fără de legi și atrocități, fără pereche. De aceea nimeni nu se miră că aliații au constrâns-o să subscrie un tratat de pace atât de aspru și nemilos. (Ag. Dacia.)

Un violent articol al lui Harden.

Basel 10. Maximilian Harden publică un violent articol în „Zukunft” în care descrie toate crimele comise de Bethmann Hollweg și ceilalți generali germani. (Ag. Dacia.)

Ridicarea blocadei contra Germaniei.

Paris 10. Blocada în privința Germaniei care fusese înăspriată, va fi complect ridicată imediat după ratificarea tratatului de pace. (Ag. Dacia.)

Lucrătorii portugezi cer sporirea orelor de lucru.

Paris 10. — *Lucrătorii din Portugalia în ședința ce au ținut-o au decis să ceară sporirea orelor de lucru dela 8 la zece ore pe zi, aceasta avându-se în vedere situația grea materială în care se găsește țara. (Ag. Dacia.)*

Mari serbări în Praga.

Praga 10. Serbarea națională americană s'a desfășurat cu un fast deosebit aici. Orașul era complet pavozat cu drapele naționale și ale aliaților. Au luat parte afară de un public imens delegatul american, Massaryk, reprezentanții corpului diplomatic, miniștrii ect.

D. Massaryk a ținut un discurs în limba engleză laudând spiritul de democrație al americanilor pe care dorește să-l vadă introdus în Cehoslovacia.

Delegatul american a răspuns spunând că și-a însușit vederile președintelui Massaryk. (Ag. Dacia.)

Legătura Belgrad Salonic.

Belgrad 10. — *Guvernul grecesc a intervenit pe lângă guvernul sârb cerându-l să stabilească în timpul cel mai scurt legătura de cale ferată între Salonic și Belgrad. (Ag. Dacia.)*

Datoriile de război ale Cehoslovaciei.

Paris 10. Conferința de pace a dat latitudine Cehoslovaciei să accepte una din următoarele două soluții, privitor la datoriile de război pe care urmează a le suporta ținara republică: 1. Sau accepte datoriile ce-i revin din moștenirea imperiului habsburgic sau al 2-a va contribui la lichidarea împrumuturilor de război ale aliaților cu suma de un miliard coroane în aur. (Ag. Dacia.)

Cum se va face pacea cu Austria.

Paris 10. — Secretarul de stat american a declarat că lucrările pentru pacea cu Austria sunt terminate. Delegații Austriei vor fi invitați să subscrie pacea. Nu se va face nici un fel de ceremonie, ci se va subscrie pur și simplu. (Ag. Dacia.)

Delegația austriacă va pleca la Paris.

Paris 10. Delegația de pace austriacă căreia i se dase un răgaz de două săptămâni pentru a-și formula contrapropunerile — care se știe de altfel că au fost respinse. — se va prezenta la Paris pentru semnare înainte de sfârșitul acestei luni. (Ag. Dacia.)

Atentat contra lui Samuelly.

Viena 10. Soldatul din garda roșie ungurească Kutfalvi Béla a tras mai multe focuri de revolver asupra dictatorului roș Samuelly, fără a-l nimeri. Samuelly venise în inspecția frontului de Dunăre. Ofițerii din garda roșie au pus mâna pe atentator arestându-l. (Ag. Dacia.)

Ce lucrează ungarii.

Viena 10. După ce trupele ucrainine au reușit să împedecă legătura între bolșevicii ruși și unguri, acum aceștia încearcă prin toate mijloacele să facă legătura cu rușii prin România.

Polonezii bat pe bolșevici.

Cracovia 10. Trupele polone rupând frontul ucrainian bolșevic au ocupat orașele Brodi și Brezani.

Amnestie generală.

Viena 10. Se anunță din Paris că după semnarea generală a păcii, va urma o amnestie generală.

Presa franceză despre plecarea dlui Brătianu.

Lyon 8. Journal des Débats vorbind de plecarea dlui Brătianu, constată că s-au lăsat în suspensiune chestiile teritoriale și că polemicele zadarnice continuă.

De aci a rezultat o turburare în spirite. „Débats” face apoi, în mod prietenesc, diplomației române imputarea că n'a știut să judece situația, cu toate avertismentele amicale, ce i s'au dat.

„Radical numește plecarea dlui Brătianu incidentul român. El înfățișează astfel situația:

„În Iulie 1918 România părea moartă. Germanii își afirmă izbânda lor.

„Coroana tremura pe fruntea regelui Ferdinand.

„Insuși Brătianu era pus sub acuzație, iar amicii săi se întorceau la noi.

„În Iulie 1919 e câștigată victoria. România Mare este înfăptuită, regele realizează visul patrioților români.

„Aceasta este situația, în totalitatea ei.

„Nu trebuie ea oare să potolească amărăciunea patrioților români, cari regretă anumite greșeli și simt cu prea multă tărie anumite feluri de procedare și cred că au pierdut totul, fiindcă n'au câștigat totul?”

„România și Franța au suferit împreună. Ca să înlăture greutățile de acum, strânsa lor legătură trebuie să continue și în viitor”.

Redactor responsabil: *Dr. Sever Miciea.*

Editor responsabil: *Aurel Russu.*

Senatul școlar gr.-cat. de Sinteia.

Nr. 24—1919

Se 175-3

Provocare.

Senatul școlar gr.-cat. din Sinteia provoacă pe învățătorul Ioan Costan ca până în 30 Iulie 1919 să își ocupe postul de cantor-învățător, căci din contră postul se va declara vacant, iar la salariul cantoral-învățătoresc nu poate conta.

Dat din ședința sen. școlar la 29 Iunie 1919.

Mihai Ciul, prez. Nicolae Fălcușian, notar.

NOUTĂȚI LITERARE

de vânzare la

„LIBRĂRIA CONCORDIA”

ARAD, strada Francisc Deák nrul 39.

Octavian Goga. Cântece fără țară 5.—
Octavian Goga. Poezii. Ediția V. Operă
premiată de Academia Română 750.

Eugen Goga. Două Sibenii. Din însemnările
unui ardelean, fost soldat austro-ungar și
prizonier în Rusia 10.—

Bucura Dumbravă. Haiducul. Ediția IV-a
15 cor.

George Coșbuc. Cântece de vitejie. Ediție
nouă 5.—

Duiliu Zamfirescu. Miriță. Poem eroic 5.—
Duiliu Zamfirescu. Pe marea neagră. Poezii
1899—1918. 10.—

Tablouri cu Regele și Regina.

Ce sînt și ce vor sașii din Ardeal. Expu-
nere din izvor competent. Cu o prefață de N.
Iorga Cor. 5.— și 7.—

N. G. Samarineanu. Șoapta clipelor trăite
7 cor.

Cântece naționale pentru 1) cor mixt,
2) cor bărbătesc publicate de Resortul de orga-
nizare al C. D. R. sub îngrijirea lui Timotei Po-
povici, prof. de muzică la seminarul Andreian.

Lucian Blaga. Poemele luminii 7.—

Lucian Blaga. Pietre pentru templul meu 6.—

Ion Clopoșel. Frământările unui an. 1918.

Ion Clopoșel. Antologia scriitorilor români
(Bibl. Semănătorul). Partea I. 1'20, partea II. 1'20
partea III. 3'20, partea IV. 3'20

V. Alexandri. Poezii (Bibl. Semănătorul).
Partea I. 4.—, partea II. 3.—.

In atențiunea prea Onor. Dame.

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință,
că iarăși suntem în situația plăcută de a Vă
servi săpunul „Margit” (Margaretta) și săpunul
„Kedves” (Drăgălaș). — Prețul 8 cor.

Aceste săpunuri sunt scutite de materii
vătămătoare pielei, fac spuma plăcută și dau
feței un ten frumos.

Totdeauna fabricăm renumita Cremă „Mar-
git” în calitatea din timpuri normale. Fiind
însă procurarea burcanelor imposibilă, rugăm,
ca burcanele să ni-se aducă cu ocazia fie-
cărei comenzi. — Prețul burcanului (dozei)
6 coroane.

Pudra „Margit” în prav și fluid, minunat,
acopere fața și o scutește în contra calami-
tății timpului.

Ne permitem a face încă odată atent prea
On. Public căci toate preparatele pe cari noi
le punem în circulație sunt nevătămătoare pen-
tru ceea ce garantăm și luăm toată răspunderea.

Fö 170

Cu perfectă stimă:

Dr. Földes și Hehs
farmaciști în ARAD.

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI ZIARUL
„ROMÂNUL”.

ULEI DE UNS MAȘINILE

și o garnitură de treerat 8 cai
fabricat magyar állam, în stare
foarte bună se află de vânzare la

MAXIM I. VULCU

fabrică de mașini Vu 174-4

ARAD, strada Fábrián László nrul 5.

AVIZ.

Cupru sulfur, (Peatră vânăta) pentru udatul viilor
de prima calitate 1 kgr. . . 14.—

Sodă caustică, pentru facerea săpunului 1 kgr. 4.—

Comercianților în preț mai favorabil se capătă la:

Aurel Dimitrescu, comerciant în Pâncota.

Di 177-2

DUPĂ TEATRU CINĂ GUSTOASĂ
SE CAPĂTĂ ÎN LOCALUL GRĂDINĂ
A LUI

ANTON MAYER, ARAD

str. Eötvös nrul 2.

VINURI ECELENTE DIN PODGORIE.
BERE PROASPĂTĂ. SE PRIMESC
ABONENȚI. Ma 164-3

Cumpărăm

tofelul de oleu, potrivit pentru fa-
bricarea săpunurilor, grăsimi, seu,
tot așa ol. u de sămânță de bostan și
de floarea soarelui pentru specialități
farmaceutice. Fo 126-6

FARMACIA Dr. FÖLDES ȘI HEHS, ARAD.**Se caută**

pentru o mare casă comercială-indu-
strială un bun **ACHIZITOR.**
Se cere garanță materială și morală.

Ofertele se vor înainta la administrația acestui ziar.

ANUNȚ.

AȘ VOI SĂ-MI SCHIMB TELEFO-
NUL DE PĂRETE CU UNUL DE
MASĂ. SUNT DISPUS SĂ FAC
CONCESIUNI.

ADRESA LA ADMINISTRAȚIE.

C. F. R.**SZAJOL-ARAD-TEIUȘ**

— Tren de persoane. —

Szajol: pleacă la ora 1.42 noaptea.

Bichișciaba: sosește la ora 4.31 noaptea.

pleacă 5.13

Arad: sosește la ora 6.58 dimineața.

pleacă 7.47 și 5.31 după

masă.

Simeria (Piski): sosește la ora 1.12 după masă

11.10 noaptea.

pleacă la ora 1.32 după masă

11.30 noaptea.

Teiuș: sosește la ora 4.07 după masă, 2

noaptea.

TEIUȘ-ARAD-SZAJOL

— Tren de persoane. —

Teiuș: pleacă la ora 11.35 înainte de masă

7.00 seara.

Simeria (Piski): sosește la ora 2.03 după masă

și 9.28 noaptea.

pleacă la ora 2.23 după masă

și 9.48 noaptea.

Arad: sosește la ora 7.58 seara și 7.20 după

pleacă la ora 8.43 seara.

Bichișciaba: sosește la ora 10.19 noaptea.

pleacă la ora 10.49

Szajol: sosește la ora 1.41 noaptea.

ARAD-TEIUȘ.

— Tren express. —

Arad: pleacă la ora 1.46 noaptea.

Teiuș: sosește la ora 6.52 dimineața.

Brașov: sosește la ora 1.04 după masă.

TEIUȘ-ARAD.

— Tren express. —

Brașov: pleacă la ora 5.43 după masă.

Teiuș: pleacă la ora 10.26 noaptea.

Arad: sosește la ora 6.00 dimineața.

NOTA: Pe trenurile express e valabil numai
bilet de clasa I.

ARAD-TIMIȘOARA

— Tren personal. —

Arad: pleacă la ora 7.15 dimineața.

Timișoara: sosește la ora 8.45 înainte de masă.

TIMIȘOARA-ARAD.

— Tren personal. —

Timișoara: pleacă la ora 10.28 noaptea.

Arad: sosește la ora 12.00 noaptea.

Bichișciaba-Oradea-mare.

— Tren personal. —

Bichișciaba: pleacă la ora 6.13 dimineața.

Oradea-mare: sosește la ora 9.21 înainte de

masă.

Oradea-mare-Bichișciaba.

— Tren personal. —

Oradea-mare: pleacă la ora 7.00 seara.

Bichișciaba: sosește la ora 10.08 noaptea.

TRAMVAIUL ELECTRIC.

Ghioroc, Radna, Pâncota: pleacă la ora 5.00
dim., 10.30 a. m., 2.30 d. a. și 6.00 seara

Pâncota, Radna, Ghioroc: sosește la ora 7.00
dim., 12.34 d. a., 4.34 d. a. și 8.04 seara

Di 172-3